

«Актуальні питання розвитку філологічних наук уXXI столітті»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 27-28 березня 2015 року. – Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2015. – 116 с.

С. 59-62

Колісниченко А.В.,

Київський національний авіаційний університет

АВТОРСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ОБРАЗУ ПОКАХОНТАС У ПОЕМІ ГАРТА КРЕЙНА «МІСТ»

Про те, що Гарт Крейн інтерпретував індіанську міфологію та історію в цілому на свій лад свідчить безліч варіацій в «Мості» (The Bridge), наприклад, назва одного з розділів – «Дочка Поу(в)хатана» (Powhatan`s Daughter). Митець не знав про те, що Поу(в)хатан – це племінний титул для верховного Сновидця - провісника (Dream - Visioner), а не ім'я; тим більше, що вождь і не був справжнім батьком індіанської принцеси, але «батьком» усього племінного альянсу. Хоча найбільш поширена інформація, що «її батьком був відомий вождь індіанців Похатан, що зумів об'єднати під своєю владою більше тридцяти племен (близько двадцяти тисяч чоловік), що жили на узбережжі Атлантики» [1]. Одним із найпоширеніших варіантів перекладу прізвиська Покахонтас – «неслухняна, шкідниця» [2]. Гарт Крейн у епіграфі (взятому з книги Джона Сміта, яку продали у Великобританії з аукціону в 2002 році) використав спочатку саме таку характеристику персонажа – Покахонтас зображена з дітьми колоністів під час не дуже пристойних для дівчинки рухливих розваг. Для поета Покахонтас – це міфічна персоніфікація всієї американської землі. Крейн пояснює головну роль Покахонтас, він трактує її як міфічний природний символ, що представляє фізичне втілення цілого континенту. Чарльз Ларсон (Charles Larson) називає її «першою жінкою Америки», «дочкою Єви», «дитям лісу», «матір'ю всіх нас», «Величною Матінкою-Землею всіх американців» [5]. У листі до англійської королеви капітан Сміт називав Покахонтас першою жителькою Вірджинії, яка говорила англійською та народила дитину від англійця. Незважаючи на те, що в легенда про Покахонтас і Сміта як коханців зустрічається в багатьох фільмах та

літературних творах, але історичного підтвердження цього факту не існує. Паула Гунн Аллен (Paula Gunn Allen) у розвідці «Покахонтас: чарівниця, шпигунка, перекладач, дипломат» (Pocahontas: Medicine Woman, Spy, Entrepreneur, Diplomat) зазначає, що ця індіанська принцеса має безліч імен: Матоака (Matoaka) – ім'я від народження; Амонут (Amonute) – духовне ім'я чарівниці й шаманки; леді Ребекка (Lady Rebecca) – ім'я, отримане при прийнятті християнства в Англії (натяк на біблейну Ребекку, що мала темну шкіру й стала матір'ю двох синів-близнюків, тобто двох націй; хоча індіанка насправді мала лише одного сина); та Покахонтас – підліткове прізвище. Про походження цього прізвища до цього часу немає точних даних, але перевагу віддають двом версіям. Перша трактує Покахонтас як похідну від «поу(в)а» (powa, rawa) – «вид енергії та паранормальних здібностей, які дають змогу передбачувати майбутні події, лікувати хворих людей, тварин, рослин; пов'язаний з магією» [4; 335] (переклад наш – А.К.). Навіть Джон Сміт у своїх спогадах пояснює власне спасіння принцесою як частину спеціального магійного ритуалу. Інша версія трактування імені пов'язана з походженням від росохаак (rosohack), що перекладається як «зло», «пеніс», «член» [4; 335]. Паула Гунн Аллен (Paula Gunn Allen) зазначає, що попри зречення свого імені Покахонтас на користь Ребекки, індіанка назавжди залишила собі духовне ім'я Амонут, що сигналізує про довічний зв'язок із американською землею та її традиціями. Крейн зображує Покахонтас як одвічну наречену, перетворюючи її на богиню-землю, на «незайману для останнього з чоловіків». Таким чином, ритуальний танець – це «креативний акт часу», що поєднує плоть й уяву, а міст простягається між минулим і теперішнім. У найвищому своєму прояві, в трансцендентній площині, для митця Покахонтас – це Муза, Ерос, що невпинно спонукає до творчості. А уже в частині «Індіана» (Indiana) цей образ набуває архетипного смислу, переростаючи в матір, яка зображена як бездомна скво, що несе дитину. Особливо Крейн виділяє її очі: виразні, навіть для індіанки дивні, в них забагато болю, жінка вдивляється в «усіх наших мовчазних чоловіків» [3; 25]. Ці зболені очі наповнилися любов'ю, коли побачили ліричного героя. Таким опосередкованим чином індіанська скво вже мислиться авторові як власна мати, а надалі й як Все-мати. Тобто, в частині «Дочка Поухатана» (Powhatan`s Daughter)

Покахонтас проходить низку метаморфоз, починаючи з індіанської принцеси (реальної історичної постаті), а далі – одвічна наречена, природа, земля й мати. Оскільки Покахонтас, за легендами, намагалася примирити колоністів із індіанськими племенами, то таким опосередкованим чином Крейн також розуміє її постать як елемент поєднання традиційного й нового (американську націю, що лише народжувалася, та Старий Світ), можливо, навіть духовного й матеріального.

ЛІТЕРАТУРА

1. Покахонтас. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: uk.wikipedia.org.
2. Покахонтас. Про США [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://prousa.ru/pocahontas>.
3. Crane H. The collected poems of Hart Crane. / Edited with an introduction by Waldo Frank. – Liveright publishing corporation, 1933. – New York.
4. Gunn Allen P. Pocahontas: Medicine Woman, Spy, Entrepreneur, Diplomat, – Harper San Francisco, 2003.
5. Larson C. American Indian Fiction. Albuquerque: Univ. of New Mexico Press, 1978.